

**Posudek vedoucí práce na bakalářskou práci Milana Horňáka
Konverze Íránu k ší'itskému islámu
předkládané v roce 2017 na Ústavu filosofie a religionistiky FF UK**

Práce analyzuje náboženskou situaci v safíovském Íránu od jeho počátků až k závěrečným letům říše, se zvláštním důrazem na konsolidaci šíi jakožto státního náboženství, osudy kizilbašského islámu a situaci neislámských náboženství.

1) Struktura argumentace (5 bodů)

Struktura je patrně nejslabší stránkou této práce. Výklad je v každém jednotlivém místě srozumitelný, ale celkově se poněkud ztrácí jeho zaměření a cíl. Přelomy mezi kapitolami jsou rovněž místy příliš ostré, chybí přechodové pasáže. Analytické a přehledové části práce se prolínají způsobem, který je na škodu celkovému vyznění a gradaci práce. A především není zřetelné, co přesně je autorovým záměrem, která část práce má být jejím skutečným těžištěm. Práce se dotýká nejrůznějších dějinných období i projevů náboženského života v safíovské říši, což je téma velmi široké, a bez jasněji deklarovaného užšího zaměření pak práce postrádá jasné jádro a místy ji hrozí, že se stane jakýmsi přehledovým úvodem. Přitom v ní najdeme pasáže, který tento rámec značně překračují, protože ale nejsou dostatečně jasně určeny jako centrum práce, hrozí, že se mezi množstvím historických údajů poněkud ztratí.

2) Formální úroveň (7 bodů)

Po jazykové stránce je práce slušná, trpí pouze občasnými neobratnými či příliš neformálními formulacemi. I práci s bibliografickými odkazy lze vytknout spíše details, jako např. občasné přehlédnutí pořadí citované literatury, kvůli kterému se pak v textu objevuje dvakrát za sebou citace z téhož textu místo vhodnějšího „tamtéž“. Vzhledem k tématu je větším problémem nekonsistentní práce s prepisy z arabštiny a perštiny (např. arabské qáf je místy prepisováno jako „k“, místy jako „q“). Arabských jmen i pojmů se v práci vyskytuje celá řada, a autor by tedy měl této věci věnovat pozornost.

3) Práce s prameny (7 bodů)

Práce se sekundárními prameny je dobrá, autor jich využívá poměrně široké spektrum a všude tam, kde jsou na místě. Je ale škoda, že zcela vyloučil prameny primární. Práce nebyla koncipována tak, aby stála na analýze původních zdrojů, nicméně ilustrativní zmínky by se na některých místech přesto hodily, zvláště tam, kde dochází k důkladnější analýze situace. Je to ostatně vidět, když se autor sám místy uchyluje k citaci pramenů, činí tak však zprostředkovaně přes sekundární literaturu.

4) Vlastní přínos (5 bodů)

Autorovi se daří spojit pohledy jednotlivých autorů sekundární literatury do funkčního celku, ke kterému na vhodných místech doplňuje vlastní analytické komentáře. Je nicméně škoda, že nevěnuje o něco větší prostor interpretacím, které jsou v práci přítomné a které by si vesměs zasloužily detailnější rozepsání. Zejména analýza kizilbašského sufismu jako mileniálního hnutí měla potenciál, který zůstal takřka zcela nevyčerpán. Tento problém souvisí s výše zmiňovaným nedostatečně jasně vymezeným těžištěm práce, jehož absence se projevila právě v tom, že autor měl sklon se všem tématům v textu věnovat v podobné hloubce, což vzhledem k šíři tématu nutně neumožňovalo příliš detailní analýzu.

5) Obecný přesah práce (6 bodů)

Práce je z většiny psaná srozumitelně i pro neoborníky, byť by jí z tohoto hlediska prospěl mírně rozsáhlejší úvod. Porozumění by také usnadnily zřetelněji vyznačené mapky u těch částí, kde se hovoří o důležitých dějinných událostech souvisejících z geografickou polohou. Samotný text má ale potenciál být přínosným pro každého, kdo se zajímá obecně o mechanismy změny

náboženského situace a šíření státního náboženství užívaného ke konsolidaci moci. Tento potenciál by však byl větší, kdyby se sám autor pokusil některé obecnější závěry z práce explicitně vyvodit.

Práci navrhuji přijmout k obhajobě a hodnotím ji 30 body, tedy na hranici **velmi dobře a výborně**.

V Praze 13.6.2017

Mgr. Barbara Oudová Holcátová